

Grammatik

Frågeord i svenskan

vad	mikä	när	milloin
var	missä	hur	miten, kuinka, millainen
vart	mihin	hurdan/hurdant/hurdana	millainen/millaiset
varifrån	mistä		
varför	miksi	vilken/vilket/vilka	mikä/mitkä, kumpi/kummat
vem	kuka, ketkä	vilkendera/vilketdera	kumpi
vems	kenen, keiden		

År, datum och tid

Räkneord i svenskan		Ordningstal
Grundtal		(den/det/de)
0	noll	
1	en/ett	första
2	två	andra
3	tre	tredje
4	fyra	fjärde
5	fem	femte
6	sex	sjätte
7	sju	sjunde
8	åtta	åttonde
9	nio	nionde
10	tio	tionde
11	elva	elfte
12	tolv	tolfte
20	tjugo	tjugonde
21	tjugoen/tjugoett	tjugoförsta
22	tjugotvå	tjugoandra
100	(ett) hundra	hundra
101	(ett) hundraett	hundraförsta
135	(ett) hundratrettiofem	hundratrettiofemte

1. Övning

- a) Monesko päivä tänään on? _____
- b) Tänään on XX. _____
- c) Milloin olet syntynyt? _____
- d) Olen syntynyt 1. maaliskuuta 1990/ kirjoita oma syntymäaikasi.

Tidsuttryck i svenskan

tänään eilen/toissapäivänä änä iltana tänä yönä tänä kesänä tänä aamuna huomenaamulla tänä vuonna syyskuussa	i dag i går/ i förrgår i kväll i natt i sommar i morse i morgon bitti i år i september
eilen/toissapäivänä eilen aamulla viime vuonna viime kesänä viime syksynä viime talvena viime keväänä	i går/ i förrgår i går morse/ i går på morgonen i fjol/förra året i somras/förra sommaren i höstas i vintras i våras
vuonna 2015 2000-luvulla 90-luvun alussa 80- luvun lopussa kesäkuun puolella välissä viime vuosina/kuukausina	år 2015 på 2000-talet i början av 90-talet i slutet av 80-talet i mitten av juni under de senaste åren/månaderna
päivällä (yleensä tai mennyt) illalla yöllä aamulla tulevana torstaina torstaina (yleensä tai mennyt)	på dagen på kvällen på natten på morgonen på torsdag på torsdagen
4 kertaa päivässä 4 kertaa vuorokaudessa 4 kertaa vuodessa 4 kertaa tunnissa 4 kertaa sekunnissa/viikossa/kuukaudessa kahden viikon kuluttua/päästä	fyra gånger om dagen fyra gånger om dygnet fyra gånger om året fyra gånger i timmen fyra gånger i sekunden/i veckan/i månaden om två veckor

Observera

Jag har studerat svenska (i) sex år.	(Kuinka kauan? Hur länge?)
Jag har inte studerat svenska på tre år.	(Kuinka pitkään aikaan? kielteinenlause)
Jag utexaminerades på tre år.	(Kuinka pitkässä ajassa?)

1. Välj rätt alternativ och motivera ditt val

- a) Det var ganska varmt i somras/på sommaren. Jag var i Lappland där solen sken i natt/på natten.
- b) Jag avlade min examen nästa vår/i vår/i våras. Jag var tvungen att delta i omtenter som hölls en gång i månaden/om månaden, vanligen på måndag/på måndagen/i måndags.
- c) Jag har inte besökt mina föräldrar för tre månader/på tre månader men jag ska resa hem till dem efter två veckor/i två veckor/om två veckor.
- d) I Finland brukar det alltid finnas ganska mycket snö i vintras/på vintrarna/nästa vinter men nästa vinter/i vintras/på vintern fanns det nästan ingen snö.
- e) Jag brukar alltid vakna vid sjutiden i morse/i morgon/på morgonen.

2. Återge på svenska

1. Olen työskennellyt täällä jo kaksi ja puoli vuotta.

2. Muutin Helsinkiin neljä kuukautta sitten.

3. Lähdin kotiin parin tunnin kuluttua.

4. Olin tänään/tänä aamuna myöhässä.

5. Huomenna joudun heräämään aikaisin.

6. Viime viikolla meillä oli tärkeä kokous. Ensi viikolla tapaamme jälleen.

7. Uusi toimistomme avattiin viime vuonna/viime vuoden elokuussa.

9. Meillä on kokous Ruotsissa kolme kertaa vuodessa.

10. Viime vuosina olen matkustanut paljon työni puolesta.

Ordföljd

Ruotsin kielessä sanajärjestykseen vaikuttaa se onko kyseessä päälause vai sivulause. Jokaisella lauseenjäsenellä on oma paikkansa.

Päälause (huvudsats)						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Jag	läser		också		svenska.	
I dag	läste	jag	inte		tidningen.	
Tidskrifter	brukar	jag	alltid	läsa		på kvällarna.
Om jag är sen, (sivulause)	brukar	jag	inte	dricka	kaffe	på morgonen.

Päälauseessa **predikaattiverbi on sarakkeessa kaksi** ja liikkuva määre tulee predikaattiverbin jälkeen. Jos lause alkaa subjektilla, on kyseessä suora sanajärjestys (subjekti + predikaatti). Jos lause alkaa jollain muulla lauseenjäsenellä tai jos päälausetta edeltää sivulause, on sanajärjestys käänteinen (predikaatti + subjekti).

Sivulause (Bisats)						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Han säger att	han	alltid	brukar	dricka	te	på morgonen
Det var något som	jag	sällan	har	sett		förut.
Jag vet inte om	det	verkligen	stämmer.			
Jag undrar vem	du	egentligen	menar.			
Vet du vad	han	egentligen	gjorde.			

Sivulauseessa on suora sanajärjestys (subjekti + predikaatti) ja liikkuva määre tulee ennen predikaattia (siis subjektin ja predikaatin väliin).

Liikkuvia määreitä ovat esim.:

1. erityyppiset kielto sanat (inte, aldrig, ingalunda, ingenstans, knappast)
2. erilaiset lauseadverbit (kanske, väl, möjligen, tyvärr, knappast, trots allt)
3. epämääräistä aikaa ilmaisevat adverbit (ofta, sällan, alltid, genast, vanligen)
4. tapaa ilmaisevat adverbit (gärna, noga, snabbt, lätt, lugnt, sakta)

Konjunktiot (Konjunktioner)

Rinnastuskonjunktiot (Samordnande konjunktioner)

och	(ja)
men	(mutta)
för	(sillä)
eller	(tai)
utan	(vaan)
samt	(sekä)
antingen – eller	(joko – tai)
både – och	(sekä – että)
varken – eller	(ei – eikä)

Alistuskonjunktiot (Underordnande konjunktioner)

att	(että)
för att	(jotta)
eftersom/då/därför att	(koska, siksi että)
när/då	(kun)
om/ifall	(jos)
fast/fastän	(vaikka)
även om	(vaikkakin)
innan	(ennen kuin)
inte förrän	(ei ennenkuin)
medan	(sillä aikaa kun)
tills	(kunnes)
trots att	(huolimatta että)

Epäsuorat kysymyslauseet (Indirekta frågesatser)

1)
Var bor du?
Jag vill veta var **du bor**.

kun suora kysymys alkaa kysymyssanalla
→ suora sanajärjestys epäsuorassa kysymyslauseessa

2)
Har han redan skrivit rapporten?
Jag undrar **om** han redan har skrivit rapporten.

kun suora kysymys alkaa verbillä
→ epäsuoraan kysymyslauseeseen lisätään **om** ja sanajärjestys on suora
Mahdollinen liikkuva määre tulee ennen predikaattia.

3)
Vem blev sist?
Det är svårt att säga vem **som** blev sist.

kun suoran kysymyksen kysymyssana on myös lauseen subjekti
→ epäsuoraan kysymyslauseeseen lisätään **som** kysymyssanan jälkeen

1. Ändra frågorna nedan till indirekta frågesatser

1. Hur många år har du studerat?

Jag undrar _____

3. Vilka studerande vann första priset i den årliga frågesporten?

Kan du säga mig _____

4. Kommer du att bli utexaminerad om tre år?

Jag undrar _____

5. Är studietakten för hektisk?

Jag vet inte _____

6. Vem skulle vilja grunda ett eget företag?

Jag undrar _____

Substantiivin deklinaatiot (Substantivens deklinationer)

Substantiivit jaetaan 5 eri deklinaatioon, joilla jokaisella on oma päätetunnuksensa. Jokaisella substantiivilla on 4 eri taivutusmuotoa: yksiköllä on 2 muotoa (epämääräinen + määräinen) ja monikolla on myös 2 taivutusmuotoa (epämääräinen ja määräinen).

Deklinaatio	Yksikön epämääräinen	Yksikön määräinen	Monikon epämääräinen	Monikon määräinen	Päätetunnus
1	en väska	väska	väskor	väskorna	-OR
2	en tidning en bil en kille	tidningen bilen killen	tidningar bilar killar	tidningarna bilarna killarna	-AR
3	en byggnad en student en dator en hastighet en ingenjör en lön ett gymnasium ett bryggeri ett kafé	byggnaden studenten datorn hastigheten ingenjören lönen gymnasiet bryggeriet kaféet	byggnader studenter datorer hastigheter ingenjörer löner gymnasier bryggerier kaféer	byggnaderna studenterna datorerna hastigheterna ingenjörerna lönerna gymnasierna bryggerierna kaféerna	-ER
4	ett stycke ett arbete	stycket arbetet	stycken arbeten	styckena arbetena	-N
5	ett hus ett lån ett barn en sjukskötare en studerande en tekniker	huset lånet barnet sjukskötaren studeranden teknikern	hus lån barn sjukskötare studerande tekniker	husen lånen barnen sjukskötarna studerandena teknikerna	-

1. deklinaatioon kuuluvat en-sukuiset a-loppuiset sanat

2. deklinaatioon kuuluvat kaikki ing-loppuiset sanat sekä monet yksi- ja kaksitavuiset konsonanttiloppuiset sanat sekä e-loppuiset, en-sukuiset sanat

3. deklinaatioon kuuluvat monet pitkät ja yksitavuiset en-sukuiset sanat sekä ett-sukuiset, ium-, um-, ja eri-päätteiset ja painolliseen vokaaliin loppuvat lainasanat

4. deklinaatioon kuuluvat ett-sukuiset vokaaliloppuiset sanat

5. deklinaatioon kuuluvat ett-sukuiset konsonanttiloppuiset sanat sekä en-sukuiset are-, ande-, ende- ja er- loppuiset sanat

Pronomen

Personliga pronomen

Subjektsform	Objektsform	Ägandeform (omistus)	Reflexivt
jag	mig	min, mitt, mina	sig
du	dig	din, ditt, dina	dig
han	honom	hans (sin, sitt, sina)	sig
hon	henne	hennes (sin, sitt, sina)	sig
den/det	den/det	dess (sin, sitt, sina)	sig
vi	oss	vår, vårt, våra	oss
ni	er	er, ert, era	er
de	dem	deras (sin, sitt, sina)	sig

1a) Använd objektsform:

1. Jag ringer _____ genast. (han)
2. Kan du ge _____ Jens telefonnummer? (jag)
3. Var har ni varit? Jag har inte sett _____ i dag. (ni)
4. Peter och Lisa bjuder _____ på mat i kväll. (vi)
5. Jens hälsade på _____ i butiken. (jag)
6. Jag skickar _____ ett sms. (du)
7. Kaféet är stängt. Varför stänger ni _____ så tidigt? (det)
8. Han frågar _____ om vägen. (hon)
9. Han sade: ”Jag saknar _____, älskling.” (du)
10. Jag håller kontakt med _____ via Facebook. (han)

1b) Använd reflexivt pronomen:

1. Saanko esittäytyä? Saammeko esittäytyä?

2. Hänen/Heiden täytyy kiirehtiä. Kokous alkaa kohta. (*att skynda sig*)

3. Minun täytyy ensin pestä iteni, *ajaa partani* ja kammata hiukseni. Voitko odottaa minua? (*att raka sig*)

4. Nyt opin jotain uutta.

2. Hur säger du:

1. He tulevat kohta.

2. Med odotamme heitä.

3. Taloni on tuolla ja autoni tässä.

4. Hänen ystävänsä lähti aikaisemmin.

5. Johan soitti ystävälleen.

6. Uusi harrastukseni on ruoanlaitto.

7. Talo ja sen katto ...

8. Johan puhui ystävänsä kanssa.

9. Maksavatka suomalaiset paljon ruoastaan?

10. Autatko minua tehtävässä?

Hjälpverb

Hjälpverb + infinitiv (att-muoto)

Ex. Jag **måste** läsa.

Jag **ska** resa till Spanien.

Jag **kan** programmera.

Infinitiv	Presens	Imperfekt	Supinum(har/hade)
	borde = pitäisi		
få	får	fick	fått
kunna	kan	kunde	kunnat
	måste/bör = täytyy, pitää	måste	
	ska = aikoa	skulle = piti, -isi-	
vilja	vill	ville	velat

Hur säger du:

1. Behöver vi bygga likadana hus i varje stadsdel?
2. Vi kan inte glömma trafiken i området.
3. Det ska finnas logik med i spelet då man planerar nytt.
4. Man borde bygga och planera trevliga stadsrum.
5. Trivseln bör vara en viktig faktor.
6. Voisimme tavata ensi viikolla?
7. Pitäisikö meidän tavata ensi viikolla?

Adjektiv

Adjektiiviksi ilmaisee millainen joku/jokin on.

Vastaa kysymykseen **minkälainen?**

Ex. Byggnaden är stor. Det trivsamma området i stadens östra del är nytt.

Obs. Adverbi vastaa kysymykseen **miten?** Tunnus: *t-pääte*

Ex. Byggnaden är mycket stor. Torget byggdes snabbt.

EN-muoto	ETT-muoto	Määräinen/Monikko/Omistusmuoto
hög	högt	höga
stor	stort	stora

En hög lön.	Ett högt hus.	Den höga lönen. Det höga huset. } Attribut Höga löner. Höga hus. De höga lönerna. De höga husen. Min nya vän. Mina nya vänner.
-------------	---------------	--

EN-muoto	ETT-muoto	Monikko	
Lönen <u>är</u> hög.	Huset <u>är</u> högt.	Lönerna <u>är</u> höga. Husen <u>är</u> höga.	} Predikativ

Obs. liten, litet, lilla, små

En liten lön. Ett litet hus.
Den lilla lönen. Det lilla huset.
Små löner. Små hus.
De små lönerna. De små husen.

Vanliga förkortningar

bl.a.	(bland annat/andra)	muun muassa
d.v.s. / dvs.	(det vill säga)	toisin sanoen
o.s.v. / osv.	(och så vidare)	ja niin edelleen
fr.o.m.	(från och med)	jostakin lähtien
m.fl.	(med flera)	ynnä muuta
m.m.	(med mera)	ynnä muuta
p.g.a.	(på grund av)	jonkin takia
s.k.	(så kallad/kallat/kallade)	niin sanottu
t.ex.	(till exempel)	esimerkiksi
t.o.m.	(till och med)	jopa

S- passiv

Bilda s-passiv i alla tidsformer

INFINITIV	PRESENS	IMPERFEKT	SUPINUM (HAR/HADE)
behövas			
beräknas			
grundas			
betalas			
flyttas			
ledas			
mätas			

1. Ändra till s-passiv:

1. Man kan använda moderna verktyg i processen.

2. Först ritar man skissen.

3. Det finns många problem som man måste åtgärda.

4. Man skulle kunna tillämpa samma system i Finland.

5. XX leder företaget.

Particip

Partisiipin preesens (Presens particip)

Partisiipin preesens muodostetaan lisäämällä infinitiiviin päätte -ANDE, jos verbi loppuu a-kirjaimen. Jos infinitiivi loppuu johonkin muuhun vokaaliin kuin -a, tulee päätteeksi -ENDE.

smälta
sitta
gå
le

smältande
sittande
gående
leende

sulava
istuva
kävelevä, kävellen
hymyilevä

Jos verbi koostuu kahdesta osasta, siirretään jälkimmäinen osa etuliitteeksi.

fungera väl	välfungerande	hyvin toimiva
-------------	---------------	---------------

Partisiipin preesensia käytetään samalla tavalla kuin adjektiivia, mutta se ei taivu.

en smältande tråd	ett smältande isflak	smältande trådar/isflak
en gående kvinna	ett gående barn	gående kvinnor/barn

Huomaa seuraavien verbien partisiipin preesens.

bli	blivande	tuleva
ge	givande	antoisa

Jotkut partisiipin preesens -muodot ovat vakiintuneet substantiiveiksi.

studera	en studerande opiskelija	
meddela	ett meddelande	viesti, ilmoitus
bo	ett boende	asukas, asuminen

Partisiipin perfekti (Perfekt particip)

Heikkojen verbien (taivutusluokat I, II ja III) partisiipin perfekti muodostetaan imperfektistä poistamalla siitä taivutuspäätte ja lisäämällä siihen tarvittavat päätteet. Partisiipin perfekti taipuu aina suvun (en/ett) ja luvun (yksikkö/monikko) mukaan.

I	måla – målADE	> målAD, målAT, målADE
IIa)	bygga – byggDE	> byggD, byggT, byggDA
IIb)	undersöka – undersökTE	> undersökT, undersökT, undersökTA
III	sy – syDDE	> syDD, syTT, syDDA

Vahvojen verbien (taivutusluokka IV) partisiipin perfekti muodostetaan verbin viimeisestä muodosta eli supiinista.

IV	skriva – skrivIT	> skrivEN, skrivET, skrivNA
----	------------------	-----------------------------

Epäsäännöllisten verbien partisiipin perfekti muodostetaan imperfektistä.

sälja – sålDE	> sålD, sålT, sålDA
göra – gjorDE	> gjorD, gjorT, gjorDA

Jos verbi koostuu kahdesta osasta, jälkimmäinen osa siirtyy verbin eteen etuliitteeksi.

stänga av – stängDE av	> AVstängD, AVstängT, AVstängDA
------------------------	---------------------------------

Partisiipin perfektiä käytetään:

a) adjektiivin tavoin

en målAD bil	maalattu auto
ett målAT hus	maalattu talo
målADE väggar	maalatut seinät

b) vara- ja bli-verbien kanssa passiivirakenteissa

Bilen är målAD.

Auto on maalattu.

Huset har blivit målAT.

Talo on maalattu.

1. Fyll i

Presens particip:

1. En _____ (fungera) konkurrens på marknaden gynnar konsumenterna.
2. Konferensen var inte så _____ (ge).
3. Den finska ekonomin är _____ (bero) av export.

Perfekt particip:

1. De var inte _____ (intressera) av vår nya produkt.
2. Kontoret är _____ (stänga) i morgon.
3. Antalet _____ (sälja) telefoner är lågt i förhållande till året innan.
4. Har vi statistik på _____ (importera) produkter från Ryssland?
5. Kan jag få listan på våra _____ (leverera) produkter?
6. Jag är _____ (uppta) hela dagen. Kan du återkomma i morgon?

Översätt:

1. Yrityksellä Oy on maailmanjohtava markkina-asema.

2. Motivoituneita työntekijöitä haetaan.

3. He ovat hyvin koulutettuja ja pitkälle erikoistuneita omalla alallaan.

4. Tilaisuus on loppuunmyyty.

5. Pohjoismaiden johtava valmistaja on ...